

RANDERS KOMMUNE

BØRNE- & UNGE POLITIK

2023-2026

OM POLITIKKEN

Målgruppen for børne- og ungepolitikken er alle børn og unge i Randers Kommune i alderen 0 til 18 år, herunder også børn med et særligt behov for hjælp. Politikken henvender sig til familien, de fagprofessionelle og alle, som er i kontakt med barnet og den unge, hvad end det er i vores dagtilbud og skoler, i fritidslivet eller på anden vis.

Børne- og ungepolitikken bygger på lovgivning indenfor dagtilbud, skole og familie. Børne- og ungepolitikken udspringer af Servicelovens § 19 stk. 2., hvor formålet med en sammenhængende børnepolitik er at sikre sammenhænge mellem det generelle og forebyggende arbejde og den målrettede indsats overfor børn og unge med behov for særlig støtte.

Randers Kommunes børne- og ungepolitik favner alle børn og unge. Alle børn og unge skal trives, lære og udvikle sig. Det kan betyde, at nogle børn og unge skal støttes mere end andre, og kan have brug for en særlig indsats eller et særligt tilbud i en kortere eller længere periode. Med ressourcegrupper i vores dagtilbud og mellemformer i vores skoletilbud, skal vores dag- og skoletilbud rumme de fleste børn og unge i Randers Kommune. Med en målrettet indsats, der bygger på en specialiseret viden, ønsker vi at understøtte de børn og unge, som har behov for det, så tæt på de almene læringsmiljøer som muligt. Det kan være i form af støtte til den enkelte eller til børnegruppen som helhed. Det er vigtigt, at de børn og unge, som har behov for et specialtilbud – får det. Grundlæggende tror vi på, at alle børn og unge uanset behov, fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse, talenter eller baggrund skal mødes af det samme børne- og ungesyn og mødes af trygge og nærværende voksne.

Børne- og ungepolitikken udgør fundamentet for uddannelsespolitikken, som sætter fokus på politiske løfter og ambitioner på skole og fritidsområdet. Yderligere skal børne- og ungepolitikken ses i sammenhæng med Randers Kommunes øvrige politikker, eksempelvis sundhedspolitikken, fritids- og idrætspolitikken, politik for borgere med særlige behov, og øvrige politikker som vedrører børn og unge.

INDHOLD

Politisk grundlag og rammer.....	4
Medindflydelse: Børn og unges stemmer skal høres	6
Trivsel: Børn og unge skal opleve trygge og nærværende relationer	8
Fællesskaber: Børn og unge skal være en del af meningsfulde fællesskaber	10
Dannelse: Børn og unges nysgerrighed, fantasi og gåpåmod skal fremmes	12
Fra vision til politik til praksis	14

FORORD

Randers Kommune skal fortsat være et attraktivt sted at være barn, ung og familie. Her er gode muligheder for børnepasning og skolegang afgørende. For at skabe de bedste rammer for et godt børne- og ungeliv, skal vi sikre dagtilbud, skoler og fritidstilbud af høj kvalitet.

Vi står overfor en general udfordring her i landet, hvor en stigende andel af børn og unge mistrives og flere har behov for ekstra støtte. Når livet slår knuder, kan vi alle have brug for en hjælpende hånd – og så står vi klar til at hjælpe. Det er vores fornemmeste opgave at skabe de bedste betingelser for børn og unges trivsel, udvikling og læring.

Derfor har vi et stort fokus på netop trivsel og fællesskaber i denne børne- og ungepolitik. Alle børn og unge har brug for trygge og nærværende relationer til både voksne og andre børn og unge.

Vi vil støtte børn og unge i troen på egne evner og tillid til egne muligheder. De skal føle sig på sikker grund, men vi skal udfordre dem på en måde, så de kan udfolde deres potentialer på forskellig vis.

Fra børnene er helt små skal vi samarbejde med deres forældre og netværket omkring dem. Vi skal i samarbejde klæde børn og unge på til at håndtere og mestre de udfordringer, som de møder på deres vej. Sammen kan vi skabe positive forandringer i børn og unges liv.

Vi vil skabe de bedste rammer for børn og unges opvækst, så de står på et solidt fundament, når de skal videre i livet og videre i uddannelse.

Forældre, pædagoger, lærere, dagtilbuds- og skoleledere, psykologer og andre fagfolk har været med til at folde det gode børneliv ud. Alle de forskellige perspektiver på det gode børneliv i familien, dagtilbud, skole og fritid har givet inspiration til denne børne- og ungepolitik. Tak til alle jer, der har bidraget.

Torben Hansen
Borgmester

Mogens Nyholm
Formand for Børne- og familieudvalget

POLITISK GRUNDLAG OG RAMMER

Børne- & ungepolitikken beskriver den overordnede retning for vores arbejde med alle børn og unge i Randers Kommune i alderen 0 til 18 år, herunder også børn og unge med særlige behov. Børne- og ungepolitikken sætter fokus på, hvordan vi skaber et solidt fundament for børn og unges videre liv. Alle børn og unge skal trives, lære og udvikle sig så meget som muligt, uanset deres særlige talenter, udfordringer eller baggrund.

Børne- og ungepolitikken sætter retning for det sammenhængende arbejde med børn og unge i Randers Kommune de næste fire år, ligesom den sigter mod et tværgående samarbejde med andre kommunale, regionale og nationale samarbejdspartnere.

Grundlaget i børne- og ungepolitikken er et fælles værdisæt, som beskriver, hvordan vi ser og møder børn og unge i Randers Kommune. Det har afgørende betydning, for børn og unges opvækst, hvordan vi som voksne møder dem og hjælper dem på livets vej. Igennem livet er børn og unge i kontakt med mange professionelle – både i dagtilbud, skolen, døgntilbud, ved sundhedsplejersken og mange andre steder. Det er derfor vigtigt at børn og unge mødes med et fælles børne- og ungesyn i Randers Kommune på tværs af de forskellige arenaer, de bevæger sig i. Det vil skabe bedre sammenhænge og gøre overgangene lettere for børnene, de unge og deres familier, ligesom det vil styrke samarbejdet på tværs.

VÆRDIGRUNDLAG

At være barn eller ung er en værdi i sig selv. Alle børn og unge har kompetencer og gør det bedste de kan. Derfor vil vi være anerkendende og have fokus på barnets og den unges ressourcer og udviklingspotentialer. Vi tager udgangspunkt i, at alle børn og unge gør det bedste de kan, hvis de kan.

I Randers Kommune vil vi have sunde børn og unge, som trives. Børn og unge, der tør at drømme og glemme sig selv, tid og sted.

Alle børne og unge er ligeværdige, men ikke nødvendigvis ligestillede. Det betyder, at nogle kan have behov for en specialiseret indsats i en kortere eller længere periode. Børn og unge er forskellige, og det skal der være plads til. Vi vil tillige fokusere på det, som samler børnene.

Familien og netværket omkring børn og unge er en vigtig ressource i barnets og den unges liv. Vi tror på, at alle i deres opvækst har brug for trygge, omsorgsfulde og tillidsfulde relationer, som hjælper med de udfordringer barnet og den unge møder i livets første år. De skal klædes på til selv at færdes i det videre liv og få et liv, hvor de trives og har mod på livet. Familien, netværk og kommune har fælles ansvar og vigtige roller i barnets og den unges opvækst og dannelse.

Det er altså kommunes opgave at være med til at skabe rammerne for et godt børne- og ungeliv. Et solidt fundament for børn og unges opvækst i Randers Kommune. I børne- og ungepolitikken er der udvalgt fire områder, som vi især vil fokusere på. De fire fokusområder er; Medindflydelse, Trivsel, Fællesskaber og Dannelse. De fire fokusområder rummer en række ambitioner og mål, som vi arbejder for og pejler efter, når vi arbejder for og med børn og unge, herunder også børne og unge med særlige behov.

- **MEDINDFLYDELSE** - Børn og unges stemmer skal høres
- **TRIVSEL** - Børn og unge skal opleve trygge og nærværende relationer
- **FÆLLESSKABER** – Børn og unge skal være en del af meningsfulde fællesskaber
- **DANNELSE** – Børn og unges nysgerrighed, fantasi, kreativitet og gåpåmod skal fremmes

Politiken søger at henvende sig til både børnene, de unge og de voksne, hvad end det er forældre, plejeforældre, medarbejdere, fagprofessioneller eller andre voksne. Derfor rummer hvert fokusområde en tekst, som rammesætter målsætningerne og ambitionerne for fokusområdet, samtidig med, at dette opsummeres i løfter henvendt til børn og unge.

MEDINDFLYDELSE BØRN OG UNGES STEMME SKAL HØRES

Børn og unge er selvstændige individer, som skal høres og inddrages. Deres mening tæller. Derfor er det vigtigt, at børn og unge oplever at blive set og hørt. Deres perspektiv er fundamentet for vores arbejde med børn, unge og deres familier. Alt det, vi gør, skal være for barnets og den unges bedste. Børnenes perspektiv er en kilde til vigtig viden om, hvordan børn og unge oplever deres hverdag. Den viden skal vi gøre brug af i vores udviklingsarbejde.

Det er de voksnes opgave at involvere, lytte og motivere børn og unge til at udtrykke egne meninger og være nysgerrige på andres. Det er en grundsten i børn og unges dannelse mod demokratiske verdensborgere. Vi vil involvere børnene og deres forældre, så de oplever, at de får medbestemmelse og samtidig får en forståelse for fællesskabet og demokratiet.

Vi vil skabe de bedst mulige rammer for vores børn og unge, derfor skal vi lytte til deres stemmer. De er eksperterne på eget liv og egen hverdag – derfor lytter vi.

FOR DIG, DER ER BARN ELLER UNG BETYDER DET, AT

- Du skal have medindflydelse på din egen hverdag gennem ligeværdig dialog, hvor vi ser dig og lytter til dine perspektiver.
- Du skal motiveres til at udtrykke egne meninger og være nysgerrige på andres, som et led i dannelsen til demokratisk verdensborger.
- Vi vil inddrage dig, dine forældre og dit netværk i et tillidsfuldt samarbejde om din trivsel, læring og udvikling.

TRIVSEL

BØRN OG UNGE SKAL OPLEVE TRYGGE OG NÆRVÆRENDE RELATIONER

Mange børn og unge trives fysisk og mentalt. Men en bekymrende andel af børn og unge trives ikke, og flere har derfor behov for ekstra støtte og hjælp. Vi vil skabe de bedste betingelser for, at alle børn og unge trives, udvikler sig og lærer. Vi tilbyder specialiseret viden så tæt på barnets eller den unges daglige miljø som muligt.

Når livet slår knuder, kan vi alle have brug for hjælp i en kortere eller længere periode. Vi ønsker derfor at forebygge og sætte tidligt ind, hvis der opstår udfordringer i barnets, den unges eller familiens tilværelse. Vi ved at de første 1000 dage af et barns liv har stor betydning, og at det betaler sig at forebygge tidligt. Derfor tror vi på tidlig opsporing og forebyggelse. Det er samlet i trappemodellen, som definerer de forskellige indsatser og tydeliggør det tværfaglige samarbejde.

Alle børn og unge skal have et godt og trygt dag-, skole- og fritidstilbud af høj kvalitet. En god begyndelse sætter sine spor resten af livet. Børn, unge og deres familier skal opleve gode sammenhænge. De store overgange fra hjem til dagpleje eller vuggestue og videre i børnehave, fra børnehave til skole og fra skolen og videre i uddannelse, skal være trygge, på samme vis som de små overgange i dagligdagen. Og der skal være gode sammenhænge i eksempelvis sagsbehandler skift og i det fagprofessionelle arbejde på tværs af forskellige fagområder og i samarbejdet mellem kommunalt og regionalt regi for at sikre en helhedsorienteret indsats.

Vores børn og unges trivsel er vores fælles ansvar. Forældre, familier, pædagoger, lærere, trænere – ja, hele netværket af relationer omkring hvert barn og ung har stor betydning. Alle børn og unge har brug for nærværende, omsorgsfulde og tydelige voksne. Sammen kan vi skabe positive forandringer i vores børns og unges liv.

FOR DIG, DER ER BARN ELLER UNG BETYDER DET, AT

- Du skal trives og opleve et trygt dag-, skole-, fritids- og døgntilbud af høj kvalitet med sikre sammenhænge og gode overgange.
- Du skal have en hverdag, hvor du møder omsorgsfulde, nærværende og tydelige voksne, som ser dit potentiale og udviklingsmuligheder, og som hjælper dig, når du møder bump på vejen.
- Oplever du eller din familie udfordringer, hjælper vi dig og sætter tidligt ind med specialiseret viden tæt på dit daglige miljø.

FÆLLESSKABER

BØRN OG UNGE SKAL VÆRE EN DEL AF MENINGSFULDE FÆLLESSKABER

Alle børn og unge har brug for at indgå i positive og mangfoldige børne- og ungefællesskaber, hvor der er plads til alle uanset køn, etnicitet, handicap eller social baggrund. Fællesskaber med trygge relationer, hvor der både er plads til forskellighed og en oplevelse af sammenhøighed. Vi ved, at en aktiv deltagelse i sociale fællesskaber er en forudsætning for børn og unges trivsel og udvikling. Børn og unge lærer sociale spilleregler gennem venskaber og ved at være en del af et forpligtende og rummeligt fællesskab, hvor der er accept af egne og andres forskelligheder og grænser.

Vi vil skabe rammerne for gode fællesskaber, hvor der er plads til forskelligheder. Fællesskaber, hvor man bliver set og hørt, anerkendt for den man er, og hvor alles trivsel og udvikling har lige stor værdi. Det er vores opgave, at børn og unge lærer at være medskaber af fællesskabet. De voksne omkring børn og unge, skal sørge for, at alle børn og unge oplever betydningsfulde fællesskaber.

Digitaliseringen kan udfordre det fysiske fællesskab. Men samtidig er digitaliseringen med til at skabe nye former for fællesskaber. Det er vores opgave at hjælpe børn og unge til at navigere i en verden, der bliver mere og mere digital. I Randers Kommune vil vi derfor også fokusere på den digitale dannelse.

FOR DIG, DER ER BARN ELLER UNG BETYDER DET, AT

- Du skal opleve fællesskaber med trygge relationer, samhørighed og plads til forskellighed.
- Det er vores opgave at hjælpe, så du lærer at være medskaber af et fællesskab, hvor alles trivsel og udvikling har lige stor værdi. Et fællesskab, hvor der er plads til, at du kan være den, du er.
- Digitalisering skaber nye former for fællesskab, og vi vil hjælpe dig til at navigere i en verden, der bliver mere og mere digital.

DANNELSE BØRN OG UNGES NYSGERRIGHED, FANTASI OG GÅPÅMOD SKAL FREMMES

De forventninger, som vi har til børn og unge er vigtige. Positive forventninger giver børn og unge selvtillid og tro på sig selv. Alle børn og unge skal have mulighed for og støttes i at udvikle og udfolde egne potentialer.

Børn og unges nysgerrighed skal stimuleres gennem hele opvæksten. Vi vil fremme nysgerrighed, lysten til at lære, skabe, eksperimentere og opleve mere. Børn og unge skal turde begå fejl, famle og slippe fantasien fri.

Legen kan være ramme for læring og udvikling. Gennem legen kan børn udforske, eksperimentere og opdage hinanden. Det er i legen, at fantasien og kreativiteten udfolder sig, og erfaringer bliver bearbejdet. Derfor er det vigtigt, at vi har inspirerende legemiljøer, hvor børn opholder sig. Læring og udvikling er også vigtige elementer for de voksne omkring børn og unge – ja, for hele organisationen. Gennem evaluering skal vi blive klogere på, om læringsmiljøerne og vores tilbud skaber de bedste betingelser for børn og unges trivsel, læring, udvikling og dannelse. Vi vil hele tiden stå på tæer for at sikre kvaliteten.

FOR DIG, DER ER BARN ELLER UNG BETYDER DET, AT

- Du skal møde inspirerende, eksperimenterende og kreative børne- og undervisningsmiljøer, som giver lyst til at lære, skabe og opleve mere.
- Du vil blive mødt med udfordringer og positive forventninger, hvor vi vil skabe præstationsfrie rum med plads til at fejle, så du kan udfolde dig og tro på dine potentialer.
- Legen skal være centrum for den dannelse, læring og udvikling, hvad enten du er barn eller ung.

FOTO: JAKOB LERCHE

DET SAMMENHÆNGENDE SAMARBEJDE OM BØRN OG UNGE

Vi skal arbejde sammen for at skabe stærke rammer for børns og unges trivsel, udvikling og læring. I Randers Kommune arbejder vi efter den tværfaglige samarbejdsmodel for at sikre, at de børn og unge, som har brug for hjælp, får det. Indsatserne skal være tidlige, sammenhængende og effektive, og den fælles struktur i den tværfaglige samarbejdsmodel understøtter et koordineret og forpligtende samarbejde til gavn for barnet/ den unge.

Den tværfaglige samarbejdsmodel er et redskab til alle medarbejdere, der beskæftiger sig med børn og unge i Randers Kommune – fra det ufødte barn og indtil voksenalderen. For at sikre den bedst mulige indsats, kalder det på et samarbejde, der er smidigt og fleksibelt, og hvor ledere og medarbejdere tager ansvar for at involvere forældre, netværk, kollegaer og tværfaglige samarbejdspartnere så hurtigt som muligt.

Den tværfaglige samarbejdsmodel er bygget op om 5 niveauer. Jo højere niveau, vi bevæger os op på, jo færre børn/unge vil det dreje sig om. Jo højere niveau, jo større behov for inddragelse af tværfaglige samarbejdspartnere uden for dagtilbud og skole, og jo mere individorienteret bliver indsatsen. Der vil være fagprofessionelle som centrale aktører på alle niveauer, og andre inviteres ind efter behov. Flowet mellem niveauerne er afgørende for, at vi kan lykkes med at skabe gode læringsmiljøer og opvækstbetingelser for vores børn og unge.

Læs mere om den tværfaglige samarbejdsmodel www.randers.dk

Der vil i forlængelse af børne og ungepolitikken blive udarbejdet konkrete handleplaner for, hvad de enkelte enheder har af handlemuligheder, når et barn eller en ung har brug for særlig støtte. I sammenhold med den tværfaglige samarbejdsmodel vil der ligeledes formuleres konkrete aftaler for, hvorledes samarbejdet mellem de forskellige forvaltninger ser ud i praksis.

FRA VISION TIL POLITIK TIL PRAKSIS

Byrådets overordnede vision for børne og ungeområdet er, at få flere i uddannelse eller beskæftigelse. I vores dagtilbud og skoler er vi med til at skabe afsættet og forudsætningerne for, at vores unge kan få en ungdomsuddannelse. Målet er, at alle skal have den bedst mulige uddannelse - herunder at markant flere får en ungdomsuddannelse. Samtidig skal Randers Kommune være et attraktivt sted at bo. Gode muligheder for børnepasning og skolegang, mangfoldige kulturtilbud, oplevelser, idræts- og fritidstilbud er alle vigtige faktorer, når vi ønsker at tiltrække flere borgere til vores kommune – og holde fast i dem som allerede bor her. Vi tror på, at alle kan bidrage med noget. Alle kan dog opleve modgang og have brug for hjælp til et bedre og sundere liv. Vi står klar med en hjælpende hånd og vil være tidligt på banen, så alle er klædt bedst muligt på til livet og kan leve et indholdsrigt liv. Målet er flest mulige selvhjulpne borgere, mere lighed i sundhed samt stor social mobilitet. Børne- og ungepolitikken bygger på byrådets visioner og mål frem mod 2030.

Børne- og ungepolitikens fokusområder er pejlemærker for udviklingen af vores dagtilbud, skoler og familieområde. Gennem de fælles fokusområder, vil vi arbejde med at styrke kvaliteten for arbejdet med børn og unge i Randers Kommune, herunder også børn og unge med særlige behov, hvad end de er i et alment eller særligt tilbud. De politiske ambitioner i børne- og ungepolitikken realiseres gennem byrådets aftalemål med dagtilbud, fritidshjem og centrene på familieområdet. I tråd med Randersmodellen skal aftaleenhederne på børne og ungeområdet lave aftaler med mål som er i forlængelse af børne- og ungepolitikken.

Samtidig ønsker forvaltningen at udarbejde planer for, hvordan børne- og ungepolitikken skal realiseres og forankres i de forskellige fagområder og på tværs af forvaltningen. Realiseringsplanerne skal sikre understøttelse af aftaleenhederne samt fagområdernes planer for at nå fra politik til praksis. Herved arbejder alle involverede medarbejdere i samme retning for at vores fælles vision for børne- og ungeområdet opnås i praksis.

Hvert andet år afholdes dialogmøder, hvor politikerne og aftaleenheder drøfter mål og indsatser for aftaleperioden. Her drøftes arbejdet med løbende at omsætte børne- og ungepolitikens fokusområder til praksis, og ud fra denne status drøftes tillige tiltag til forbedringer af kommunens indsats overfor børnene og de unge.

RANDERS